

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาระดับปริญญาโทที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นจากตำรา เอกสาร และเว็บไซต์ต่างๆ จากนั้นนำข้อมูลเบื้องต้นที่ได้มาอ้างอิงเพื่อจัดทำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสอบถามนั้นได้ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences, SPSS) และสรุปผลการวิจัยในขั้นต่อไป เพื่อเป็นการศึกษาดูว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

3.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้มาจากการการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งที่นำและไม่นำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในองค์กร ในเขตกรุงเทพมหานคร และจะเลือกสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่ม (Sampling) โดยเลือกเก็บตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง จากกรุงเทพมหานครจำนวน 50 เขต

โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร จากสำนักงานส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ซึ่งมีจำนวน 578,718 ราย (ข้อมูลเมื่อ เม.ย. 2554)

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้จะเป็นธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณตัวอย่างของทาร์โยมาเน $n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$ ด้วยระดับความเชื่อมั่น 95% จากการคำนวณได้ตัวอย่าง 400 กลุ่มตัวอย่าง ดังสูตรการคำนวณด้านล่าง

$$\begin{aligned} n &= \frac{N}{1 + N(e)^2} \\ &= \frac{578,718}{1 + 578,718(0.05)^2} \\ &= 399.72 \text{ กลุ่มตัวอย่าง} \rightarrow 400 \text{ กลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่นำพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในองค์กรแล้วประสบผลสำเร็จ เช่น การเพิ่มยอดขาย ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน สร้างตลาดใหม่และขยายฐานลูกค้า เป็นต้น (ศิริ ภู่งษ์วัฒนา, 2550) จำนวน 10 องค์กร

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยนี้จะใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน เมษายน ถึง สิงหาคม 2554 รวมเป็นระยะเวลา 4 เดือน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือทางวิชาการ บทความที่เกี่ยวข้อง รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในช่วงเดือน เมษายน
2. เตรียมแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามสำหรับการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน และทำการทดสอบแบบสอบถาม (Try Out) โดยให้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 กลุ่มตัวอย่าง และนำมาทดสอบความน่าเชื่อถือได้โดยใช้

ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์มากขึ้น ในช่วงเดือน พฤษภาคม 2554

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะจัดเก็บรวบรวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 กลุ่ม ตัวอย่าง จากประชากรวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครทั้งที่มีการใช้งาน และไม่ใช้งาน พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ในธุรกิจ ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือน กรกฎาคม 2554

4. ดำเนินการกับข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบ ความถูกต้อง และแยกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ในช่วงหลังของเดือน กรกฎาคม 2554 ซึ่งจากการ รวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์เพียงพอสำหรับการประมวลผล จำนวน 310 ชุด

5. ดำเนินการออกแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่นำพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้องค์กรแล้วประสบความสำเร็จ ในช่วงเดือน สิงหาคม 2554

6. ทำการคัดเลือกผู้ประกอบการทำประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาจากประโยชน์ที่ได้รับ เช่น เพิ่มยอดขาย ลดค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และพอใจกับผลการดำเนินงานด้าน พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทำการสัมภาษณ์ ในช่วงเดือน สิงหาคม 2554

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากส่วนด้าน คือ

1. เอกสารต่างๆ เช่น หนังสือทางวิชาการ บทความที่เกี่ยวข้อง รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

2. แบบสอบถาม

โดยการสร้างเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีการดำเนินการ สร้างดังต่อไปนี้

1) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ ในองค์กรและปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จของการนำพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในองค์กร พาณิชย อิเล็กทรอนิกส์กับการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยเอกสาร ตำรา และวรรณกรรมต่างๆ

2) ขอบเขตของแบบสอบถามจะเกี่ยวข้องกับข้อมูลองค์กรของผู้ตอบ แบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งานพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำพาณิชย

อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในองค์กรและปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จของการนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในองค์กร

3) รูปแบบของแบบสอบถามที่ใช้แบ่งย่อยดังนี้

- ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม อันประกอบด้วย ประเภทธุรกิจ ระยะเวลาในการเปิดดำเนินกิจการ ขนาดองค์กร จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีในองค์กร การใช้งานอินเทอร์เน็ตในองค์กร

- ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในองค์กร มีคำถามคัดแยกระหว่างการใช้งานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และ ไม่ใช้งานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในองค์กร

ในกรณีใช้งาน ก็จะประกอบด้วย ประเภทพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ระยะเวลาดำเนินการ ลูกค้าโดยส่วนใหญ่ ลักษณะการดำเนินการ

ในกรณีไม่ใช้งานจะมีคำถามคัดแยกหว่างเคยใช้ในอดีตกับไม่เคยใช้ กรณีเคยใช้ในอดีต จะถามเกี่ยวกับ สาเหตุที่เลิกใช้

กรณีไม่เคยใช้เลย จะถามเกี่ยวกับ สาเหตุที่ไม่ใช้ แนวโน้มการใช้งานใน

อนาคต

- ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาเพื่อนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นการให้คะแนนแบบ five-point Likert scale ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.21-5.00 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลการนำไปใช้มากที่สุด

3.41-4.20 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลการนำไปใช้มาก

2.61-3.40 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลการนำไปใช้ปานกลาง

1.81-2.60 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลการนำไปใช้น้อย

1.00-1.80 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลการนำไปใช้น้อยที่สุด

- ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วยคำถาม คือ

(1) ประโยชน์/ความสำเร็จที่ได้รับจากการนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้งาน และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้งานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(2) ปัจจัยที่ทำให้องค์กรนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้แล้วประสบความสำเร็จ (เกิดประโยชน์กับองค์กร) ลักษณะคำถามการให้คะแนนแบบ five-point Likert scale ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.21-5.00 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จมากที่สุด

3.41-4.20 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จมาก

2.61-3.40 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จปานกลาง

1.81-2.60 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จน้อย

1.00-1.80 แสดงว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จน้อยที่สุด

3. แบบสัมภาษณ์ โดยการสร้างเครื่องมือ (แบบ สัมภาษณ์) ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ข้อมูลองค์กร

- ข้อมูลการดำเนินงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

- ประโยชน์/อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย/แนวทาง เพื่อไปสู่ความสำเร็จ

3.6 การประมวลผลข้อมูล

3.6.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ คือ

1. ทำการตรวจสอบข้อมูล (Editing)

2. ทำการลงรหัสข้อมูล (Coding)

3. ทำการประมวลผลข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วบันทึกลงสู่เครื่อง

คอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Science ,SPSS)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น

3.6.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ทำการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการสรุปข้อมูล